

ሰንበት ዘመስቀል

መስከረም 18 2018 ዓ.ም. (9/28/2025)

መዝሙር፡ ዝንቱ ውእቱ መስቀል... መስቀል ብሓቂ ድንቂ እዩ፤ ኣብ ብርቱዕ ነገር ሠናይ ንምግባር ብቐሊል መገዲ የጽንዓና፤ መስቀል ኃጢአት ይምሕር፤ ጸድቃን ካብ ደብረ ልዑል ኃጥኣን ካብ ምድሪ ካብ ማእከል ኩነኔን ጸውዑ፡ ንኖና ጽዮን ብመዓልቲ ሰንበት ንባሕሪ ምስ ገሰጸ ማዕበል ሃድኣላ፡ ብመዓልቲ ሰንበት ንባሕሪ ምስ ገሰጸ ደቂ እስራኤል ብእግሪ ተሳገሩ ንሕና ብሓይሊ እዚ መስቀል ረድኤት ከም ዝውሃብ ንኣምን፡ መስቀል ኣብ ማእከል ጸላእቲ ረዲኤትን ኃይልን ጽንዓትን ድኅነትን ምዃኑ ንኣምን መስቀል ኃይልናን ጸግዕናን እዩ።

ንባባት፡ 1ቆሮ 1፡17-ፍ፤ 1ጴጥ 4፡1-12፤ ግ.ሓ. 2፡22-37፤ ማር 8፡27-ፍ።

ምስባክ፡ 1. ወወሃብኩም ትእምርተ ለእለ ይፈርሁከ፤ ከም ያምስጡ እምገጸ ቀስት፤ ወይድኃኑ ፍቁራኒከ።

2. ወኣጽንኦ እግዚኦ ለዝንቱ ተሠራዕከ ለነ፤ ውስተ ጽርሕከ ዘኢየሩሳሌም፤ ለከ ያምጽኡ ነገሥት ኣምኃ። ኦ ኣምላኽ ሓይልኻ ግለጽ፤ ስለቲ ኣብ ኢየሩሳሌም ዘሎ መቐደስካ ነገስታት ውህበት ከምጽኡልካ እዮም መዝ. 68፡28-29።

ድሕሪ ብዓለ መስቀል ሲዒቡ ዝርከብ ሰንበት ሰንበት ዘመስቀል ይብሃል ንትርጉም መስቀል ክነስተንትን ዘዘኻኽር ሰንበት እዩ። ቅዱስ ጳውሎስ ቃል መስቀል ነቶም ዚጠፍኡ ዕሽነት እዩ፤ ንኣና ነቶም እንኣምን ግን ኃይሊ ኣምላኽ እዩ (1ቆሮ 1፡18) እናበለ ርድኢት መስቀል ኣብ እምነትና ይሕብረና። ቀጺሉ ኣነ ነቲ ስተሰቕለ ክርስቶስ እየ ዝሰብኽ እናበለ ኽኦ ኣብ መስቀል ድኅነትና ተፈጺመ ኣብ ጸሎታትና ነዚ ዝመሳሰል ተፈጸመ ተስፋ ኣበው በማርያም ድንግል ወቀራንዮ ተተክለ መድኃኒት መስቀል እናበልና ኣብ ጎቦ ቀራንዮ ምእንታና ዝተፈጸመ ንዝክር።

መስቀል ፍሉይ ምልክት እዩ። ድሕነትና የዘኻክር ከምኡ ፍቕሪ ኣምላኽ ንደቂ ሰብ ይነግር። ኣብ መስቀል ዝተገብረ ፍቕሪ ኣምላኽ ንኣና ንደቂ ሰብ ልዕሊ ተፈጥሮና ዝኾነ ርክብ እዩ ፈጢሩልና። ድሕሪ ሞት ኣብ መስቀል ሓደስቲ ፍጥረት ኮና።

ኣብ ዘመና ብዙሓት መስቀል ዘይብሉ ሕይወት ቀሊልን ምቕትን ዝመልኦ ሕይወት ብዘይ ዝኾነ ጸገም፤ ብዘይ ዝኾነ ተጋድሎ ሕይወቶም ክመርሑ ይደልዩ። ብዙሓት ኣብ ትሕቲ መስቀል ደው ክብሉ ይደልዩ ካብ መስቀልካ ውረድ ዝብሉ ይመስሉ። ናይ ሎሚ ሕብረተሰብ ዝኾነ ስቓይ ክዕገስ ይኽብዶ። ብርግጽ ስቓይ ቀሊል ወይ ጥዑም ማለት ኣይኮነን ኩኖ ስቓይ ዘሎ ግርማን ክብርን ክንርኢ ክንክእል ኣሎና። ብዙሓት ሰማዕታት ቅዱሳን ነዚ ክርእዩ ስለ ዝኽኦሉ በቲ ዝተጓነፎም ስቓይ ወይ ክበድ ፈተናን ስቓያትን ክሸነፉ ኣይከኣሉን።

ብዙሓት ካባና ፍሉይ መስቀል ምስ ወረደና ስለምንታይ ንኣይ? ስለምንታይ ክሳቕ ይደልየኒ? እናበልና እናጉሄና ንሓትት። ኣብ ሓቂ መሰረት ገርና እንተ ርኣና ግን ትርጉም ሕይወት ንጹር ዝኸውን ካብ ስለምንታይ ዝብል ሕቶ ናብ ንመን ዝብል ምስ ኣምራሕና ብዝያዳ ክንርኢ ንኽእል። ስቓይ መከራ ኣብ ሕይወት ደቂ ሰብ ክወርድ እንከሎ ፍሉይ ትርጉም ኣልኦ። ኣብ መስቀል ክርስቶስ ክንጥምት እንተ ኽኣልና ኣብኡ መልሲ ትርጉም ሕይወትናን መልሲ ንሕቶና ክንረክብ ንኽእል። ብርግጽ ክንሳቕ ከሎና ጸገማት ክበዝሓና እንከሎ መልሲ ንደሊ። ጥዑም ዘረባ ወይ ምድንጋጽ ኣጃኻ/ኣጃኺ ክሓልፍ እዩ።

ምእንቲ ኣምላኽ ኢልካ ተቐበሎ ዝብል ንጸገማትና መልሲ ኣይኮነናን እዩ። ጸገማት ከም ሕዱር ሕማም፣ ሞት ናይ እንፈትዎ ሰብ፣ ከምኡ ኣብ ርክባትና ከቢድ ፈተና ክወርደና እንከሎ ፍሉይ ቃንዛ እዩ ዝፈጥረልና ኸቡ ኣብ ውሽጥና ኣቲና ክንሓትት ንግደድ። ስለምንታይ እዚ ወሪዱኒ ወይ ረኺቡኒ እናበልና ኣብ መሰረታዊ ትርጉም ተፈጥሮን ከምእንምለስ ይገብረና።

ብሓቂ ክንርእዮ ከሎና ኣብ ጽንኩርን ከቢድን ጸገማት እንከሎና ወይ ኣብ ኣምላኽ ንቐርብ ወይ ከኣ ጨረሽና ካብ ኣምላኽ ንወጽእ። ዝኾነ ኣሰርይ ክስዕብ ዝደሊ ርእሱ ይኸሓድ መስቀሉ ጸሩ ኸኣ ይስዓበኒ (ሉቃ 9፡23)። ኣብዚ ትኽ ዝበለ መጽዋዕታ ክርስቶስ ነቶም ዝኣምንዎ ዝብሎ ንርኢ። ንመስቀል ተሓጉስካ ምቕባል፣ ንግላዊ መስቀል ወይ መሳቕል ክንቅበል ካብቲ ሓደ ኣድላዪ ነገራት ምስ ክርስቶስ ክንጉዓዝ ንደሊ እንተ ኾና ዝገልጽ እዩ። ንክርስቶስ ክንስዕብ እንተ ኾና ግድን መስቀል ክህልወና ኣለዎ፣ ብዘይ መስቀል ንክርስቶስ ክንስዕብ ኣይንኽእልን ኢና። ክርስቶስ ንመስቀል ሓንሳብ ምስ ተሰከሞ ክሳብ ዝመውት ካብኡ ኣይተፈለን ንሕና እውን ዘሎና መስቀል ክበዱ ብዘየገድስ ክሳብ መወዳእታ ክንጸር እዩ ድላይ መድኃኒና።

ቀዳሞት ክርስትያን ነዚ ብምሉእ ተረጊዖም ኣብ ዓድና እውን እዚ ስለ ዝተረድኦም ምልክት መስቀል ኣብ ኩሉ ከርእይዎ ደልዮም፣ ኣብ ግንባሮም ኣብ ክዳውንቶም ኣብ ገዛውቶም ኣብ ኩሉ ምልክት መስቀል ከምዝርከብ ገርዖም። ሕይወትና መስቀል ዝመልኦ ክኸውን እንከሎ ኸቡ ኣብ ክርስቶስ ኣሎና ዝብል ርድኢት ፍሉይ ፈተና ከምዝሓልፉ ገርዖም። መስቀል ክወርዶም እንከሎ ከም ዓቢ ህያብ መጋበሪ ድሕነት ገርዖ ይወስድዎ ስለ ዝነበሩ ኩኖ መስቀል ዘሎ ክብርን ግርማን ክርእዩ ክኢሎም።

እሞ ሎሚ መስቀልካ/ኪ ኣበሎ ተስኪምካዮ/ክዮ ዘሎኻ? ሰባት ክበድ መስቀልካ ርእዮም እንታይ ይብሉኻ? ምስካም መስቀል ከቢዱካ የማን ጸጋምዶ ትብል ኣሎኻ ወይ ጸርካዮ ትጉዓዝ ኣሎኻ? እዝን ካልእን ኣብ ሕይወትና ክንጸር ዘሎና መስቀል የዘኻክር። ፍቕሪ መስቀልና መለልዪ ሕይወትና ገርና ብምጸር መስቀልና ኣብነታውያን ክንከውን እዩ ድላይ መድኃኒና።

ኣብ ግዝኣት ሮማውያን ነቶም ሮማዊ ዜግነት ዘይብሎም ብስቕለት ይቐጽዕዎም ነሮም ሮማዊ ዘግነት ዘልኦ ግን ብሴፍ ክሳዱ ይመትርዎ በዚ ምኽንያት እዩ ቅዱስ ጳውሎስ ብሴፍ ክሳዱ ዝመተርዎ ጴጥሮስ ግን ብስቕለት ዝሞተ። ሮማውያን ብስቕለት ክቐትሉ እንከለዉ ዝለዓለ ጭካኔ ዝመልኦ መቐጸዕቲ ክፍጽሙ እንከለዉ እዮም ዝገብርዎ ዝነበሩ። ኣይሁድ ነዚ ጨካን ሞት ኣብ መስቀል ስቕለት ይፈልጥዎ ነሮም እዮም። ብዙሓት ናይ ፖሎቲካ እሱራት ብብዝሒ ብናይ መስቀል ሞት ይቐጽዑ ነሮም እዮም። ስለዚ ኢየሱስ ንሓጥርያቱ ክስዕበኒ ዝደሊ ርእሱ ይኸሓድ ዕለት ዕለት መስቀሉ ጸሩ ይስዓበኒ ኢሉ ክዛረቦም እንከሎ ጽቡቕ ገርም ይርድእዎ ነሮም እዮም። ኣብ መስቀል ምማት ጽቡቕ ገሩ ይርድኦም ነሩ እዩ።

ሉቃስ ወንጌላዊ ኣብ 9፡24 ከምዚ ይብለና እቲ ንነፍሱ ኺድኅና ዚደሊ ኺጥፍኦ እዩ፣ እቲ ንነፍሱ ምእንታይ ዜጥፍኦ ግና ኺድኅና እዩ። ኣብ ታሪኽ ሓደ ኢየሱስ ጥራሕ ከምዘሎ ክንኣምን ኣሎና፣ ንሱ ጥራሕ ኸኣ እዩ እቲ ዝተሰቐለ ዝሞት ዝተንሥኦ። ክርስትና ብዘይ መስቀል ክርስትና ኣይኮነን፣ ብመስቀል ክርስቶስ ጥራሕ ኢና ድሕነት ረኺብና። መስቀልን ሞትን ክርስቶስ እምብኣር ሕመረት እምነትና እዮም፣ ካብ መስቀል ርሒቕና ወይ ሃዲምና ክንርከብ ኣይግባእን።

ጸገም ክወርደና እንከሎ ወይ ከቢድ ፈተና ኣብ ሕይወትና ኣብ ጸዋዕታና ክወርደና እንከሎ ከም መርገም ወይ እውን ከም ሓደ ከቢድ ተጽዕኖ ወይ እውን ዕድልና ሕማቕ ኮይኑ ዝወረደና ገርና ክንርእዮ የብልናን። ቅ.ተረዛ ብዓልቲ ካልካታ (Mother Teresa) ሓደ ጊዜ ከምዚ ኢላ ስቓይ ሓደ ካብ ምልክታት ኣብ ጥቓ መስቀል ኢየሱስ ከምዘሎና ዝሕብር፣ ከም ዝስዕመና ዝገብርን ከም ዘፍቅረና ዝገልጽ ኣብ ስቓያቱ ክንሳተፍ ዕድል ዝህበና እዩ እናበለት ምስጢር ስቓይ ወይ መስቀል ትገልጽ። ብዘይ ጥርጥር

ብዙሐት ዓይነት ስቃይት አለው። ክንፈልገውም ክንገልጸምን ዘይንኸኣል። ስለዚ ትርጉም ስቃይ እንርድኦ ኣብ መስቀል ክርስቶስ ክንጥምት እንተ ኸኣልና ጥራሕ እዩ።

ኣብ መጽሓፍ Thomas a' Kempis ንክርስቶስ ምምሳል ወይ ኢሚታስዮ (፪ይ መጽሓፍ ምዕ. 12፡ 20-25) ብዛዕባ መስቀል ክገልጽ እንከሎ መስቀል ወትሩ ተቐሪባትልካ ኣላ። ኣብ ኩሉ ቦታ ትጽበየካ ኣላ። ናብ ዝኸድካ እንተ ኸድካ ባዕልኻ ኣብ ርእሰኻ ተሸኪምካ ኢኻ እትኸይድ ወትሩ ንርእሰኻ ኢኻ እውን እትረክብ ናብ ዝኾነ ቦታ ሃዲምካ ከተምልጥ ኣይትኸኣልን ኢኻ። ናብ ላዕሊ እንተ ደየብካ ናብ ታሕቲ እንተ ወረድካ ወይ ናብ ውሽጢ እንተኣቶኻ ኣብዚታት ኩሉ መስቀል ኣሎ። ውሽጣዊ ናይ ልቢ ሰላምን ናይ ዓወት ዘለዓለማዊ ኣኽሊልን ክትረክብ እንተ ደሊኻ ኣብ ኩሉ ናይ ግዲ ትዕግሥቲ የድልየካ። ንመስቀል ተሓጉስካ እንተ ትሸከማ ንሳውን ተሸኪማትካ ናብቲ ንሰኻ እትደልዮ መጨረሻ ዕላማኻ መብጽሓትካ። እዚ ከኣ ኣብቲ ሓሳረ መከራ ዝጭረሸሉ እምበር ኣብዚ ምድሪዚ ኣይኮነን። ሓንቲ መስቀል እንተ ኣሕለፍካ ምናልባት ካብኣ እትኸብድ ካልእ ብዘይጥርጥር ክትመጽኣካ እያ ዝብል ነንብብ።

ኣብ ዕለታዊ ሕይወትና መስቀል ከም ዝጓነፈና ተረዲእና መስቀልና ክንቅይር ዘይኮነ ነቲ ወሪዱ ዘሎ መስቀል ካብ ድላይ ኣምላኽ ከይወጸእና መጋበሪ ሰላምን ፍቕርን ሕድገትን ክንገብር በቲ ወሪዱና ዘሎ ብዝያዳ ኣብ ኣምላኽ ክንቀርብ እሞ ሓግዞኒ እደክም ኣሎኹ ኣሰንየኒ ኢልና ክንልምን ከም ዝግብእና መጽሓፍ ኢሚታስዮ ይነግር።

ንመስቀል ብግቡእ እንተ ተረዳእናዮ እሞ እንተ ጸርና ሰለስተ ዓበይቲ ነገራት ኣብ ግብሪ ንርኢ።

- **ኃጢአት ይመውት፡** ሓደ/ሓንቲ ሰብ እምነቱ/ታ ኣብ ትሕቲ ጽላል ደም ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ክገብር እንከሎ እቲ ሰብ እቲ ንዘለዓለም ይቐየር። ናይ ኃጢአት ሰንሰለት ይብጠስ (ሮሜ 6፡14)። ሓደስቲ ፍጥረት ይኹኑ (2ቆሮ 5፡17)። እዚ ከምብሓደስ ዝተወልደ ኣማናይ ሕይወቱ ኣብ ትሕቲ ኣርዑት ኃጢአት ኣይነበርን እዩ (ሮሜ 6፡6)። ንመስቀሉ ዝጸውር መወዳእታኡ ክብርን ዓወትን እዩ። ኣብኡ ፍቕሪ ሰላም ትዕግስቲ ስለ ዝርከባ ኃጢአት ቦታ የብሉን።
- **ገሃነም እሳት ተሳዒራ፡** ዝኾነ ኣብ ሞትን ትንሣኤን ክርስቶስ ዝኣመነ እሞ ቅዱስ ሕይወት ዝመርሖ ኣብኡ ሓዊ እሳት ዘለዓለም ኣይርከብን እዩ። ብሓቂ ብሓቂ እብለኩም ኣሎኹ እቲ ንቓለይ ዝሰምዕ በቲ ዝልክኸኒውን ዝኣምን ናይ ዘለዓለም ሕይወት ኣላቶ ንሱ ካብ ሞት ናብ ሕይወት ይሳገር እምበር ናብ ፍርዲ ኣይክበጽሕን እዩ (ዮሐ 5፡24)። ሮሜ 8፡1 ነቶም ኣብ ክርስቶስ ኢየሱስ ዘለው ኩነኔ የብሎምን ይብላና።
- **መንግስተ ሰማይ ተኸፊቱ፡** ደም ክርስቶስ ኣፍደገ መንግስተ ሰማይን ናይ ክብሪ ቦታን ይኸፍተልና። ንሓዋርያቱ ኣብ ቤት ኣብኡ ብዙኅ ማሕደር ከምዘሎ እሞ ከሰናድወሎም ከም ዝኸይድ ነጊርዎም። (ዮሐ 14፡13። ኣብ ክብሪ ኣምላኽ ክንሳተፍ ሓንቲ መገዲ እያ ዘላ ሰብ ካልኣይ ጊዜ እንተ ዘይተወልደ ንመንግስቲ ኣምላኽ ኪርእያ ከቶ ከም ዘይክእል ብሓቂ ብሓቂ እብለካ ኣሎኹ (ዮሐ 3፡3)። ሰማይ ዓድና ክንገብር ኣብዚ ምድሪ መስቀልና ክንጸውር ይግብእና።

መስቀል ኣብ እምነትና ፍሉይ ትርጉም ከምዘለዎ ተረዲእና ዕለት ዕለት ብሓዲስ መንፈስን ተስፋን ጉዕዞና ክንቅጽል ንዝኾነ ዝጓነፈና መስቀል ብፍቕሪ ተቐቢልና ክሳብ መወዳእታ ክንጸውር ሓግዞኒ ንበሎ።

ሕይወት ማርያም ሕይወት መስቀል እዩ ንኹሉ ፍቓድካ ይኹን እናበለት ሓሊፋቶ ሎሚ እውን ፍኖተ መስቀል ዘስተምሃርኪ ማርያም ንኹሉ ዝጓነፈና መስቀል ክንጸውር ንወድኺ ጸዋር መስቀል ለምንልና ንበላ።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ